

Darīsim KOPĀ!

SODS PAR NEUZMANĪBU

Rīdzinieks nepievērsa uzmanību privatizācijas komisijas paziņojumam, kā rezultātā saņēma prasības pieteikumu tiesā. Kā nepieļaut šādu kļūdu? **3. lpp.**

PAZIŅOJIET SAVU ADRESI!

Viešam skaidrību *Dzīvesvietas deklarēšanas likuma* prasībās: ko tas noteic un kādas sekas būs prasību nepildīšanai? **10.–11. lpp.**

№5 (177), maijs 2023

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

ARDIEVU, VECĀ KRĀSNS!

5. lpp.

Valsts sāk pabalstu izmaksu iedzīvotājiem, kuriem apnikusi malkas apkure.

Kā saņemt līdz 4400 eiro vienai personai?

7. lpp.

ZARI GADIEM SITAS LOGĀ

Māja Vecmīlgrāvī izvēlējās *Rīgas namu apsaimniekotāju* un organizēja koku zaru apzāģēšanu. Kas vēl jāzina par zaļās zonas labiekārtošanu?

VAIRS NEKĀDU ŽURKU

Reta iespēja: iedzīvotājiem tiek piedāvāts savu māju pagalmos bez maksas uzstādīt pazemes atkritumu konteinerus

Šajās dienās Rīgā atklāts pirmais atkritumu laukums ar pazemes konteineriem. Interesanti, ka atkritumu apsaimniekošanas operators **Clean R** iedzīvotājiem to labiekārtoja pilnīgi bez maksas. Līdz gada beigām šim līdzīgus atkritumu laukumus plānots atvērt vēl 100 adresēs.

Eksperimentālais atkritumu laukums tika atklāts pie mājas Melnsila ielā 24, kur iepriekš atradās 26 parastie atkritumu konteineri, katrs ar tilpumu 0,6 kubikmetri. Šos konteinerus izmantoja sešas vai astoņas mikrorajona mājas.

– Konteineri bieži bija pārpildīti, – stāsta Valentīna, kura Āgenskalnā dzīvo jau piecpadsmit gadus. – Turklāt netālu no atkritumu laukuma apmetās bezpajumtnieki, kuri pastāvīgi rakās atkritumos un tos izmētāja.

Ilze atceras, ka vakaros baidījies iznest atkritumus, un ne jau bezpajumtnieku dēļ:

– Šeit nepārtraukti šiverējās žurkas – pat diennaktī gaišajā laikā. Tu, cilvēks, nāc ar saviem atkritumiem, un tās slēpjas asfalta plaisās. Man bija bail sūtīt šurp dēlu ar atkritumu maisu.

Melnsila ielas māju iedzīvotāji uz jauno vietu joprojām raugās piesardzīgi.

– Atklāšanā mums teica, ka tagad mazāk atkritumu būs izmētāti, – stāsta Lauris, – taču skatieties – viens konteiners jau ir pilns līdz augšai, no tā birst atkritumu maisi. No rīta vārnas tiem atkal metās uzbrukumā.

Jā, tiešām, sestdienas rītā viens no konteineriem jau bija pilns, bet apkārtnes iedzīvotāji sturģalvīgi turpina tajā mest atkritumu maisus, lai gan kaimiņu konteineri ir pustukši.

– Neskatoties uz to, esmu laimīga, – stāsta Valentīna. – Ierīkotāji ar šķembām aizbēra žurku bedres, atjaunoja zālienu, arī bezpajumtnieki nav redzēti jau vairākas dienas. Kas attiecas

uz mums – parastajiem iedzīvotājiem –, dodiet mums laiku, un mēs iemācīsimies racionāli izmantot jauno atkritumu laukumu.

Kompānijā **Clean R** pastāstīja, ka katra pazemes konteineru tilpums ir no diviem līdz pieciem kubikmetriem. Atkritumu izvešanai nepieciešama speciāla mašīna ar pacelēju.

Kamēr Rīgā ir tikai viens moderns atkritumu laukums, speciālā tehnika vēl neatmaksājas, taču **Clean R** ir apņēmies līdz gada beigām labiekārtot vēl 100 šādu atkritumu laukumus. Varbūt tie nebūs tik lieli kā Melnsila ielā, bet to būs daudz.

– Jaunais atkritumu laukums Melnsila ielā izmaksāja aptuveni 20 000 eiro, – atzina **Clean R** valdes priekšsēdētājs Valērijs Stankevičs. – Katrai mājai tiek izstrādāts atsevišķs projekts, tāpēc izmaksas būs atšķirīgas.

Tuvākajā laikā tiks atklāts objekts Kristapa ielā 16, būvdarbu līgumi noslēgti vēl 11 adresēs. Projekta ietvaros iedzīvotājiem no mājas kopējā uzkrājumu fonda ir jāmaksā tikai ar topogrāfiskajiem mērījumiem saistītie izdevumi 400–600 eiro apmērā.

Par iespēju iegūt praktiski bezmaksas atkritumu novietni ar pazemes konteineriem interesējušies jau aptuveni 65 māju pārstāvji. Tas nozīmē, ka šajā sarakstā ir brīvas vēl 35 vietas.

Uzzināt, kā pieteikt dalību projektā savas mājas vārdā, iespējams uzņēmuma **Clean R mājaslapā https://cleanr.lv/clean-r/wp-content/uploads/sites/2/2022/11/cleanr_piedavajums.pdf.**

Jāatceras, ka ierīkot atkritumu laukumu nebūt nav iespējams katrā pagalmā. Par traucēkli var kļūt šauras ieliņas un vietas trūkums smagās tehnikas kustībai, pazemes komunikāciju tīkli – gāzes vadi, ūdensvadi, elektrotīkli vai līdz galam nenokārtas attiecības ar īpašnieku zemi, uz kuras atrodas māja. **K**

JAUTĀJUMS

KĀ INVALIDĀM SAVĀKT KAIMIŅU PARAKSTUS?

„Man radās vairāki jautājumi par stāvvietas ierīkošanu invalīdam pie daudzdzīvokļu mājas. Nesen uzzināju, ka uz ielas pie mājas, pēc attiecīga pieprasījuma, autostāvvietā invalīdam tiek ierīkota par valsts līdzekļiem; bet mājas pagalmā – tikai no mājas kopējās uzkrājumu naudas. Vienkāršs piemērs: Rīgā, Salnas ielā 4, stāvvietu pie mājas pilsētai piederušā ielā var iekārtot pēc pirmā invalīda lūguma, bet turpat mājā Salnas ielā 3 – tikai no mājas uzkrājumu naudas, jo ieeja mājā ir no pagalma.

Lai to izdarītu, vēl jāspēj savākt dzīvokļu īpašnieku parakstus, taču viņi, protams, ir pret. Mēģiniet savākt šos parakstus arī pie slēgtām ieejām durvīm kāpņutelpās. Ko invalīdam darīt? Aptaujas veikšana, izmantojot anketas, arī ir bezjēdzīga. Sagatavotās anketas uzreiz ielido tieši atkritumos.

Jā, un kaut kā dīvaini ir tērēt mājas remontam paredzētos līdzekļus stāvlaukuma labiekārtošanai. Vai tiešām pašvaldība nevar atrast naudu stāvvietu ierīkošanai no kādām izdevumu pozīcijām, piemēram, nepa-

redzētiem izdevumiem? Varbūt iespējams atrast citus avotus. Kāpēc invalīdam ar kustību traucējumiem, kura mājā ieeja atrodas no tā sauktā pagalma, kas patiesībā ir braucama iela, ir jācieš visas šīs neērtības?

Rakstu jums, jo vairs nezinu, kur vērsties, un nedomāju, ka mums ir tik milzīgs invalīdu skaits, ka šo jautājumu nebūtu iespējams atrisināt. Izrādās, ka Rīgā pastāv to iedzīvotāju diskriminācija, kuru mājās ieeja ir no nepareizās puses.

Ar cieņu, Vita.”

Publicējam Vitas vēstuli, lai pievērstu varas iestāžu uzmanību problēmai, jo tās risināšanai nepieciešama politiskā griba.

Patlaban noteikumus invalīda stāvvietas ierīkošanai daudzdzīvokļu mājai funkcionāli piesaistītājā zemesgabalā regulē *Dzīvokļa īpašuma likums*. Šā likuma 17. panta 71. punktā tiek tiešām ir teikts: „Lai pieņemtu lēmumu par autostāvvietas izveidi personām ar invaliditāti, nepieciešams, lai „par” nobalso dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašumiem.” Ar vairākuma īpašnieku piekrišanu mājas apsaimniekotājs iekārtos autostāvvietu no kopējiem mājas uzkrājumu līdzekļiem.

Savukārt, lai izveidotu invalīdu stāvvietu uz pašvaldībai piederošas zemes, tostarp arī ielas, nav vajadzīga dzīvokļu īpašnieku piekrišana, nepieciešams tikai vērsties Rīgas valstspilsētas pašvaldībā. **K**

PRIVATIZĒT VAI NĒ?

Kāds rīdzinieks ignorēja pašvaldības vēstuli ar piedāvājumu iegūt īpašumā zemi zem mājas un pēc 10 gadiem saņēma rēķinu par 180 eiro

Andrejs ar ģimeni dzīvo mājā Eksporta ielā Rīgā. Kādu dienu viņš saņēma satraucošu ziņu no Rīgas pilsētas tiesas, kurā tiek informēts, ka pret viņu celta prasība parāda par pašvaldības zemes nomu piedzišanai 180 eiro apmērā. – Kā to saprast? – jautā šokētais dzīvokļa īpašnieks.

Andrejs ir pārsteigts, jo katru gadu Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ieņēmumu pārvaldei ir samaksājis nekustamā īpašuma nodokli, kurā iekļauts nodoklis gan par dzīvokli, gan par zemi zem mājas.

– Saņemot vēstuli, kurā tiesa lūdz sniegt savus paskaidrojumus par parāda lietu, ilgi nevarēju attapties, – atzīst rīdzinieks. – Pārbaudīju 2023. gada nodokļa rēķinu un apmaksā čeku. Nē, viss pareizi – nodoklis pašvaldībai jau samaksāts gan par dzīvokli, gan zemi zem mājas.

No tiesas paziņojuma kļūst skaidrs, ka Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisija vēlas no Andreja saņemt samaksu par pašvaldības zemes zem mājas nomu uzreiz par desmit gadiem, sākot no 2014. gada. Pēc dzīvokļa īpašnieka aprēķiniem, gadā nomas maksa ir 18 eiro.

– Jāatzīst, ka reizi pa reizei tiku saņēmis no pašvaldības vēstules par zemes nomas maksu, taču vienmēr nodomāju, ka tās uz mani neattiecas, jo pēc ieraksta zemesgrāmatā esmu ne tikai dzīvokļa, bet arī zemes zem mājas domājamo daļu īpašnieks, – stāsta Andrejs. – Kāpēc man par vienu un to pašu zemesgabalu jāmaksā divas reizes?

Neiedziļinoties lietas būtībā, Andrejam, šķiet, ir taisnība, bet avīzes *Darīsim Kopā!* izmeklēšana parādīja, ka taisnība tomēr ir pašvaldībai.

Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijā skaidro, ka māja Eksporta ielā atrodas uz diviem zemesgabaliem – viens no tiem patsam ir privatizēts un domājams daļās iekļauts Andreja un citu īpašnieku dzīvokļu īpašumā, taču pret bijušo bumbu patvertni mājai piekļaujas cits

zemesgabals, kas līdz šim bijis pilsētas īpašums.

2014. gadā ikvienam mājas iedzīvotājam tika piedāvāts bez maksas privatizēt pilsētas zemi domājamās daļās, lai uz visiem laikiem aizmirstu par nomas attiecībām ar pašvaldību, taču Andrejs toreiz ignorēja aicinājumu privatizēt zemi.

– Jā, – viņš šodien atceras, – tāds papīrs tiešām bija, bet es nesapratu, kāpēc man būtu jāprivatizē zemesgabals, kas nepieguļ mājas sienām, bet atrodas nedaudz tālāk no tās. Mēs ar sievu apspriedāmies un nolēmām, ka tā ir kaut kāda afēra.

Diemžēl nevajadzēja šaubīties. Izrādās, privatizācijai piedāvātais pašvaldības zemesgabals ietilpa mājai funkcionāli nepieciešamajā teritorijā. Tas nozīmē, ka dzīvokļu īpašniekiem vai nu jāizpērk viņiem pienākošās zemes domājamās daļas, vai arī regulāri jāmaksā nomas vai lietošanas maksa par zemes lietošanu.

Privatizācijas komisijā uzskata, ka dzīvokļa īpašnieka atteikšanās privatizēt viņam piedāvātās zemes domājamās daļas vēl nav traģēdija. Noformēt īpašuma tiesības uz zemi vai to nedarīt ir katra dzīvokļa īpašnieka brīva izvēle.

Privatizācijas komisijā stāsta, ka, noslēdzot līgumu par pašvaldībai piederošās zemes privatizāciju, dzīvokļa īpašnieks apņemas samaksāt visas ar īpašuma reģistrēšanu saistītās nodevas. Tāpat viņam par jauno zemesgabalu ik gadu būs jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis 1,5% apmērā no viņa ideālo īpašuma daļu kadastrālās vērtības.

Ja cilvēks, tāpat kā Andrejs, nolēms izvairīties no privatizācijas un ar to saistītajām izmaksām, viņam katru

gadu būs jāmaksā pilsētai zemes lietošanas maksa par savu zem mājas esošo zemes daļu.

– Likumā *Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju* ir noteikts, ka pašvaldības zemes nomas maksa nevar būt augstāka par nekustamā īpašuma nodokļa likmi, tas ir, 1,5% no zemesgabala kadastrālās vērtības gadā, – informē privatizācijas komisijā.

Vairāk informācijas par pašvaldības zemesgabalu nodošanu bezatlīdzības lietošanā iespējams uzzināt Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijā, zvanot pa tālruni 67012060.

Izdarot secinājumus par Eksporta ielas mājas īpašnieka Andreja piedzīvoto, kļūst skaidrs, ka vīrietis neko neieguva, ne zaudēja, atsakoties privatizēt zemesgabalu. Kā īpašnieks viņš pilsētai maksātu nekustamā īpašuma nodokli 1,5 procentu apmērā, bet kā zemes nomnieks – tikpat lielu zemes lietošanas maksu.

Problēmas sākās brīdī, kad Andrejs nolēma, ka maksāšana uz viņu neattiecas, un nemaksāja vispār.

Tagad Andrejs saprot savu kļūdu: – Es rīkojos neapdomīgi, kad ignorēju pašvaldības vēstules un nedevoju uz privatizācijas komisiju, lai noskaidrotu savas tiesības un pienākumus.

Turklāt Andrejs palaida garām pirmo brīdinājumu par gaidāmo tiesu un līdz ar to arī iespēju nokārtot parādsaistības bez papildu izmaksām. Tagad, kad tiesvedība jau sākusies, viņam jāsamaksā ne tikai 180 eiro parāds par pašvaldības zemes nomu beidzamā 10 gadu laikā, bet arī 70 eiro tiesāšanās izdevumi. **K**

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS
www.rna.lv

Pārvaldām un apsaimniekojam dzīvojamās mājas!
Gaidīti visi, kuri vēlas saņemt izdevīgus piedāvājumus un tarifus!

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”** 25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija
SIA SANREMS
Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Noma – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana
Tāl. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas Sociālā dienesta**
 - Teritoriālajā centrā **Avoti**, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā **Bolderāja**, Mežroziņu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā **Vidzeme**, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā **Purvciems**, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki**, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns**, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā **Dzirciems**, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi**, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā **Imanta**, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā **Iļģuciems**, Lidoņu ielā 27, k-2
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- **Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā**
- **Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā**
- **Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā**

Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru gaidiet 15. jūnijā

Darīsim KOPĀ!

Avīze „Darīsim Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

http://www.kopaa.lv

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusalā”

Tirāža: 20 000

- ✓ **Kā jāapsaimnieko mājokli?**
- ✓ **Kas maksās par remontu?**
- ✓ **Kādas tiesības ir iedzīvotājiem?**
- ✓ **Kāpēc aug tarifi?**

**Par to visu – mūsu portālā
www.kopaa.lv !**

Starppaneļu šuvju hermetizācija
Industriālais alpīnisms

A & A

SIA A&A
Rīga, M. Nometņu iela 35
29209399 O ale@parks.lv

HALTURĒTĀJIEM IR JĀSAŅEM SODS

Likumā par sliktu mājas apsaimniekošanu ir paredzēts sods, bet pagaidām tas ir pilnīgi neefektīvs

Liene VARGA

Vai likums dod iespēju sliktu pārvaldnieku sodīt ar naudas sodu? Ja tas tā ir, tad kādēļ daži apsaimniekošanas uzņēmumi un atsevišķi privāti pārvaldnieki nemaz nebaidās? Jautājums, kas jau sen interesējis dzīvokļu īpašniekus, beidzot nonācis Saeimas Mājokļu jautājumu apakškomisijas izskatāmo jautājumu darba kārtībā.

Saeimas Mājokļu jautājumu apakškomisijas priekšsēdētājs Edgars Zelderis atgādina, ka saskaņā ar *Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma* 29. pantā noteikto pašvaldībai ir tiesības apsaimniekošanas uzņēmumam piemērot administratīvos sodus:

– Par obligāti veicamo pārvaldīšanas darbību neveikšanu, kura skar sabiedrības intereses, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu dzīvojamās mājas pārvaldniekam.

Saeimas apakškomisijas sēdes mērķis bija noskaidrot, vai dzīvē šī likuma norma tiek piemērota un cik bieži iedzīvotāji vērsas atbildīgajās iestādēs ar sūdzībām par šādiem māju apsaimniekošanas pārkāpumiem.

Iesākumā atgādināsim obligātās pārvaldniekam uzdotās pārvaldīšanas darbības, par kuru izpildi viņš ir atbildīgs dzīvokļu īpašnieku un likuma priekšā.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas pirmajā punktā dots šo obligāti veicamo darbu uzskaitījums:

- dzīvojamās mājas sanitārā apkope;
- siltumenerģijas, arī dabasgāzes piegāde, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšana, sadzīves atkritumu izvešana, slēdzot attiecīgu līgumu ar pakalpojuma sniedzēju;
- elektroenerģijas nodrošināšana dzīvojamās mājas kopīpašumā esošajai daļai (arī kopīpašumā esošo iekārtu darbības nodrošināšanai);
- dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts;
- dzīvojamai mājai kā vides objektam izvirzīto prasību izpildes nodrošināšana;
- dzīvojamās mājas energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu nodrošināšana;
- ugunsdrošības prasību izpildes nodrošināšana.

Galvenās kārtības policijas pārvaldes pārstāvji informēja Saeimas deputātus, ka trīs gadu laikā, kopš *Dzīvojamo namu pārvaldīšanas likumā* varas iestādēm dotas tiesības sodīt māju apsaimniekotājus, Valsts policija sākusī 17 šāda veida procesus,

taču jāsaprot, ka galīgo lēmumu katrā no šiem gadījumiem pieņem pašvaldības administratīvā komisija.

Iekšlietu ministrijas Informācijas centra pārstāve Līga Ostrovska ziņoja, ka lietas pret pārvaldniekiem – pārkāpējiem var ierosināt ne tikai policija, bet arī citas institūcijas, tostarp pašvaldība.

– Pēc mūsu centra datiem, kopējais šādu gadījumu skaits visās instancēs pieaug. 2020. gadā pieņemti 11 lēmumi par kopējo naudas sodu 3000 eiro apmērā, 2021. gadā jau bija 19 lēmumi 3525 eiro apmērā. Pagājušajā gadā kopumā visā Latvijā ierosinātas 28 namu apsaimniekotāju pārkāpumu lietas un pieņemti 10 lēmumi par naudas sodu piemērošanu kopumā par 1200 eiro. Piecos gadījumos pārvaldnieki lēmumu par naudas soda piemērošanu pārsūdzēja, deviņos gadījumos process beidzās bez soda piemērošanas. Vēl septiņos gadījumos iedzīvotājiem atteikts uzsākt administratīvo procesu, proti, apsaimniekotāja vaina netika konstatēta.

Cik liels ir sods?

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 29. pantā noteikts, ka par dzīvojamo māju pārvaldīšanas obligāto darbību neievērošanu, kas skar sabiedrības intereses, tiek piemērots brīdinājums vai naudas sods. Sodu var piemērot dzīvojamās mājas īpašniekam vai tās pārvaldniekam (ja minēto darbību veikšana uzticēta pārvaldniekam). Sods privātpersonai ir no divām līdz 280 naudas vienībām, juridiskai personai soda apmērs ir no divām līdz 2800 naudas vienībām. Viena naudas vienība ir pieci eiro.

Galīgo lēmumu par to, vai sodīt apsaimniekotāju par sliktu savu pienākumu veikšanu, pieņem pašvaldības administratīvā komisija. Rīgas pilsētas administratīvajā komisijā darbojas arī Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārstāve Līga Lapiņa. Viņa paskaidroja:

– Iedzīvotājiem ir jāsaprot, ka ne par visiem pārkāpumiem, kas skar obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, pie administratīvās atbildības varam saukt mājas apsaimniekotāju. Ja šāds pār-

„Kopumā redzams, ka sūdzību skaits par nekvalitatīvu pārvaldnieka darbu pieaug. Proti, dzīvokļu īpašnieki trīs gadu laikā, kas pagājuši kopš soda sankciju iekļaušanas normatīvajā regulējumā, ir sapratuši, ka pārvaldnieku var saukt pie administratīvās atbildības.”

kāpums neskar sabiedrības intereses, tad esam spiesti lietu izbeigt.

Pēc Īres valdes sniegtās informācijas, izplatītākais pārkāpums, ja tā drīkst izteikties, ir Rīgas dzīvojamo māju apsaimniekotāju nespēja nodrošināt elektrību koplietošanas telpās. Apsaimniekotāji grēko arī ar to, ka laikus neveic dzīvojamās ēkas un tās komunikāciju apskati vai pavisai izturas pret viņiem uzticētā īpašuma uzturēšanu. Vēl viens pārkāpums ir atteikšanās noslēgt līgumus ar pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, atkritumu apsaimniekošanas operatoru.

– Kopumā redzams, ka sūdzību skaits par nekvalitatīvu pārvaldnieka darbu pieaug, – atzina Līga Lapiņa. – Proti, dzīvokļu īpašnieki trīs gadu laikā, kas pagājuši kopš soda sankciju iekļaušanas normatīvajā regulējumā, ir sapratuši, ka pārvaldnieku var saukt pie administratīvās atbildības.

Administratīvās komisijas pārstāve atzina, ka 2022. gadā pārkāpējiem naudas sods piemērots tikai vienu reizi. Tagad vēl vairākas lietas tiek izskatītas vai atrodas pierādījumu apkopšanas stadijā Rīgas pilsētas Īres valdē un citās instancēs.

Mājokļu jautājumu apakškomisijas deputāti bija pārstēgti par šādu statistiku. Piemēram, apakškomisijas vadītājs Edgars Zelderis atgādināja, ka Latvijā ir aptuveni viens miljons dzīvokļu īpašumu:

– Tajā pašā laikā visā Rīgā – tikai viens naudas sods, un citās lielajās pilsētās statistika ir līdzīga. Vai nav par maz?

Savukārt deputāts Ingmārs Līdaka likuma normu par naudas sodu mājas apsaimniekotājam nosauca par eksistējošu, bet absolūti neefektīvu:

– Ja mēs šo likuma pantu atstājam spēkā, tad vispirms vajag tam piešķirt lielāku ietekmi. Iespējams, cilvēki vienkārši nezina savas tiesības. Viņiem vieglāk ir aiziet uz apsaimniekotāja biroju un sūdzēties par apsaimniekošanu pašam apsaimniekotājam. Dzīvokļu īpašnieki nezina, ka viņi var efektīvi meklēt patiesību citur.

Pēc I. Līdakas domām, Saeima ir izvēles priekšā: vai nu pilnībā svītrot no likuma neefektīvo normu, vai iet sarežģītāku ceļu un skaidrāk informēt māju īpašniekus par viņu tiesībām.

Arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra (PTAC) statistika liecina, ka iedzīvotāji līdz galam neizprot, kā meklēt taisnību namu apsaimniekošanas jautājumos.

Beidzamo piecu gadu laikā centra speciālisti snieguši aptuveni 5000 mutisku konsultāciju par konfliktiem starp dzīvokļu īpašniekiem un namu apsaimniekotājiem. Turklāt ik gadu centra speciālisti saņem aptuveni 130 rakstiskas sūdzības par sliktu māju uzturēšanu.

Pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra ekspertu domām, kopumā pakalpojuma kvalitātes jautājumi neietilpst PTAC kompetencē. Viņi nevar sodīt apsaimniekotāju, ja tas, piemēram, mājai nenodrošina atkritumu izvešanu, taču centrā var sūdzēties par apsaimniekotāju, kurš savā darbībā pārkāpj *Negodīgas komercprakses aizlieguma likumu* vai *Patērētāju tiesību aizsardzības likumu*.

Šādi gadījumi ir. Beidzamo piecu gadu laikā centrs divas reizes sodījis apsaimniekošanas uzņēmumu par minēto likumu pārkāpumiem. Katrs no uzņēmumiem tika sodīts ar naudas sodu 5000 eiro apmērā. Piemēram, vienā gadījumā pārvaldnieks vispirms iedzīvotājiem izrakstīja rēķinus par pārvaldīšanu saskaņā ar līgumā apstiprinātajiem tarifiem, bet pēc tam nolēma veikt milzīgu pārrēķinu.

Protams, sašutušie dzīvokļu īpašnieki vērsās PTAC un pārkāpējs saņēma naudas sodu.

Patērētāju tiesību aizsardzības centra speciālisti uzskata, ka dzīvokļu īpašnieki dažkārt no apsaimniekotājiem prasa pārāk daudz, pilnībā aizmirstot par saviem pienākumiem.

Līdzīgi domā arī Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas vadītājs Ģirts Beikmanis:

– Godīgi pārvaldnieki nekad tišām neatņems iedzīvotājiem kādus no pakalpojumiem. Visbiežāk tas notiek tādēļ, ka dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par attiecīgo darbu finansēšanu. Ja dzīvokļu īpašnieki nespēj pieņemt kopīgu lēmumu par to, kā uzturēt sētnieku vai salabot mājas jumtu, tad apsaimniekotājam šajos darbos ieguldīt savus līdzekļus par pienākumu neuzliet neviens normatīvais akts.

Jautājumu par pārvaldnieku administratīvās atbildības paaugstināšanu tuvāko nedēļu laikā atkal aktualizēs Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijas sēdē. Viens no apspriežamajiem priekšlikumiem būs likumā paredzēt tipveida nosacījumu, ko iekļaut dzīvokļu īpašnieku un apsaimniekošanas uzņēmumu līgumā. Papildinājums likumā paredzēs pārvaldnieka atbildību par obligāto pārvaldīšanas darbību nepildīšanu mājā.

Tādējādi apsaimniekošanas uzņēmumu par sliktu darbu sodīt varēs ne tikai valsts, bet arī paši mājas dzīvokļu īpašnieki. **K**

Skaitļi

Trīs gadu laikā Valsts policijas ierosinātajās lietās naudas sodi piemēroti tikai četriem pārvaldniekiem, turklāt divos gadījumos pašvaldības administratīvās komisijas lēmums tika apstrīdēts, vienā gadījumā samaksāts naudas sods 50 eiro apmērā, vēl viens sods 20 eiro apmērā netika apstrīdēts, taču nav arī samaksāts, lieta nodota piedziņai.

ARDIEVU, VECĀ KRĀSNS!

Nelielu māju iedzīvotājiem piešķirs naudu jaunu apkures sistēmu ierīkošanai. Cik daudz par to zināms?

O. BLUKIS

Šopavasār Ministru kabinets pieņēma noteikumus par pasākumiem gaisa piesārņojuma mazināšanai. Tiek pieļauts, ka viena, divu un daudzdzīvokļu māju īpašnieki varēs saņemt valsts dotāciju, ja viņi atteiksies no malkas krāsnīm un izvēlēsies ierīkot modernākas apkures sistēmas. Kopumā šiem mērķiem plānots piešķirt vairāk nekā 14 miljonus eiro, pieņemot pieteikumus pirmajai līdzfinansējuma kārtai sola jau maijā.

Tiek pieļauts, ka, pateicoties jaunajai atbalsta programmai, aptuveni 1200 mājsaimniecības Latvijā varēs atteikties no vecajām apkures ierīcēm.

■ ■ ■

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas programma vispirms paredzēta, protams, viengīmenes mājām. Taču enerģiskām dzīvokļu īpašnieku biedrībām, kuru pārvaldīšanā ir nelielas 8 līdz 12 dzīvokļu mājas, arī būs iespēja saņemt valsts dotāciju.

Noteikumos minēts, ka programmā atļauts piedalīties nelielām daudzdzīvokļu mājām, kuru apkurei tiek izmantotas ogles, kūdra vai cietais biokurināmais, to starpā granulas, malka u. c. Valsts šādām mājām ir gatava piešķirt dotācijas vai nu pieslēguma izbūvei pilsētas centralizētajai apkurei, vai siltumsūkņa vai jauna cietā kurināmā katla uzstādīšanai, kas paredzēts tikai granulām.

Lai māja varētu piedalīties apkures veida nomaiņas programmā, tai jāatbilst vairākiem kritērijiem: platībai jābūt lielākai par 50 kvadrātmetriem, tai jābūt nodotai ekspluatācijā vismaz pirms septiņiem gadiem.

Apkures veida nomaiņas darbus atļauts veikt ne visā mājā, bet tikai tās atsevišķos dzīvokļos.

Valsts dotācijas apmērs jaunu apkures katlu iegādei vai pieslēguma izbūvei centrālās apkures tīklam tiek aprēķināts pēc sarežģītas formulas, taču noteikts, ka līdzfinansējuma apmērs nevar pārsniegt 4400 eiro uz katru šajā adresē deklarēto personu.

Uz valsts pabalstu var pretendēt tikai pilsētu iedzīvotāji.

Svarīgi!

Plašāku informāciju par projektu var iegūt Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā pa e-pastu silti@cfla.gov.lv vai zvanot pa tālr. +371 24002700.

■ ■ ■

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, kas administrē jauno projektu, informē, ka pirmie ieinteresēto iedzīvotāju tālrunu zvani jau ir saņemti. Apskatīsim aktuālākos jautājumus un valsts aģentūras speciālistu sagatavotās atbildes.

Vai varam saņemt valsts dotāciju apkures katla nomaiņai atsevišķā dzīvoklī sešu dzīvokļu mājā, kur katram dzīvoklim ir sava malkas krāsns? Vēlames uzstādīt gaisa-ūdens siltumsūkni.

Jā, uz valsts atbalstu varat pretendēt. Dalībai programmā tiek pieņemtas mājas, kurās nominālā nepieciešamā siltumapgādes jauda nepārsniedz 50 kW. Parasti šīm prasībām atbilst mājas ar 8–12 dzīvokļiem, kurām ir ne vairāk kā divi vai trīs stāvi.

Protams, jāievēro vēl citi noteikumi. Piemēram, projektā var piedalīties tikai tie dzīvokļi, kuri vismaz beidzamos trīs gadus ir apku-

rināti ar akmeņoglēm, kūdras vai cieto biokurināmo, kas iegūts no koka. Tā var būt malka, šķelda, presēta koksne granulu vai briķešu veidā vai zāģu skaidas.

Papildus jāzina, ka projektu var realizēt vienā vai vairākos konkrētās mājas dzīvokļos, nav nepieciešams to attiecināt uz visu māju. Šajā situācijā dzīvokļa īpašniekam, kas pretendē uz atbalstu, ir jāsaņem visu pārējo dzīvokļu īpašnieku piekrišana.

Par siltumsūkņa uzstādīšanu. Visiem iedzīvotājiem, kuri vēlas nomainīt novecojušās apkures iekārtas pret siltumsūkņiem zeme-ūdens, ūdens-ūdens vai gaisa-ūdens, pieteikumi jāiesniedz programmas otrajā posmā. Paredzams, ka šis posms sāksies 2023. gada jūnijā, taču katram pretendētājam pašam rūpīgi jāuzrauga publikācijas oficiālajos informācijas avotos.

Vēlos saņemt valsts atbalstu jauna apkures katla uzstādīšanai savā dzīvoklī. Vai man noteikti būs jādemontē vecā plīts un krāsns?

Nē, vecās krāsns saglabāt netiek jauts, projekta dalībnieku pienākums ir tās demontēt. Izņēmums pieļaujams tikai gadījumos, kad pilnīga demontāža nav iespējama vai nav racionāla, piemēram, krāsns ir iebūvēta sienā vai tai ir kultūrvēsturiska vērtība – tā ir apdarināta ar flīzēm.

Projekta mērķis ir katram nekustamā īpašuma īpašniekam piešķirt valsts atbalstu tikai par tādām jaunām iekārtām, kas pilnībā nodrošina nepieciešamo siltuma daudzumu viņa dzīvojamā platībā, tādēļ vecās plīts un krāsns saglabāšana nav racionāla.

■ ■ ■

Vai valsts atbalsts ietver arī jauno apkures iekārtu uzstādīšanu vai ir paredzēts tikai tās iegādei?

Atbalsta apmērs, kas pienākas pretendētājam, tiek aprēķināts pēc īpašas metodes. Tajā ir iekļauta arī fiksēta uzstādīšanas maksa 7% apmērā. Izdevumi, kas pārsniedz metodikā noteiktās normas, mājokļa īpašniekam jāsedz no saviem līdzekļiem.

Esmu jau atteicies no malkas krāsns un uzstādījis granulu katlu, bet tam jau ir vairāk nekā desmit gadu. Vai es varu pretendēt uz līdzfinansējumu jauna katla iegādei?

Jā, tas ir iespējams.

Kādi ir ierobežojumi, kas var ietekmēt līdzfinansējuma apmēru?

Visā atkarīgs no izvēlētajā jaunās apkures iekārtas veida un jaudas, taču jebkurā gadījumā nav iespējams saņemt vairāk nekā 4400 eiro par katru personu, kura deklarēta konkrētajā adresē.

Kādu daļu no jauno apkures iekārtu izmaksām segs valsts?

Dotācijas apmēri atšķiras, piemēram, pieslēdzot māju vai dzīvokli centralizētajai siltumapgādei, finansējums būs ne vairāk par 95% no kopējām projekta izmaksām. Uzstādot siltumsūkni zeme-ūdens, ūdens-ūdens vai gaisa-ūdens – ne vairāk par 85%, uzstādot jaunu biomasas katlu – 70%. Izvēloties siltumsūkni gaisa-gaiss, dotācija nepārsniedz 50%.

■ ■ ■

Skaidrs, ka vairāk dzīvoklī deklarēto personu ļauj pretendēt uz lielāku atbalsta apmēru. Vai aprēķinā tiks iekļauti arī bērni?

Jā, šajā aprēķinā tiek ņemtas vērā visas dzīvoklī deklarētās personas, neatkarīgi no to vecuma.

Lūdzu skaidrojumu, kā pierādīt, ka dzīvoklis beidzamos trīs gadus apsildīts ar malku? Vai būs jāuzrāda čeki par malkas iegādi?

Piesakoties dalībai projektā, būs jāsniedz informācija par beidzamo trīs kalendāro gadu laikā mājoklī izmantoto apkures veidu. Pieteikumam jāpievieno esošās krāsns vai katla fotogrāfija vismaz no diviem skatu leņķiem. Protams, ka čeki par kurināmā iegādi nebūs jāuzrāda.

Valsts finansējums ir kredīts vai nauda tomēr nebūs jāatmaksā?

Piešķirtais finansējums nebūs jāatdod, ja vien saņēmējs nepārkāps projekta noteikumus. Šī nauda ir neatmaksājama valsts dāvana – grants.

■ ■ ■

Saprotams, ka dalībai projektā ir jāsavāc dažādi dokumenti. Ja cilvēks tam veltīs laiku, vai viņam ir garantija, ka pieteikumu apstiprinās dalībai projektā?

Nē, tādu garantiju nav. Faktiski ir tā, ka katrā no četriem projekta etapiem pretendenti savā starpā varēs sadalīt noteiktu finansējuma apjomu. Piemēram, posmā, kad tiks pieņemti pieteikumi siltumsūkņu uzstādīšanai, pieejamais līdzfinansējums būs 3 miljoni eiro. Visticamāk, iedzīvotāju pieteikumu būs vairāk nekā nauda atbalstam. Šajā gadījumā projekti sarindoti pēc to prioritātes – katrs pieteikums saņems papildu punktus, atbilstoši tā kvalitātes kritērijiem.

Ja pretendētājam neizdodas iekļūt kādā no pirmajām kārtām, pieteikumu iespējams atkārtoti iesniegt ceturtajā kārtā. **K**

Svarīgi!

- Pirmajā kārtā Finanšu un līgumu valsts aģentūra izvērtēs to iedzīvotāju pieteikumus, kuri vēlas pieslēgt savas mājas vai dzīvokļus centralizētās siltumapgādes sistēmām.
- Otrajā kārtā tiks vērtēti tie pieteikumi, kuros iedzīvotāji vēlas uzstādīt siltumsūkņus novecojušo apkures iekārtu vietā.
- Trešajā posmā tiks izskatīti tie iesniegumi, kuros izteikta vēlšanās uzstādīt cietā kurināmā granulu katlus.
- Ceturtajā posmā tiks izvērtēti visi iepriekšējās kārtās neiekļuvušie projekti.

KĀDS MĪLĪGS PŪKAINĪTIS!

Pagraba žurkas apstāja kādu Ķengaraga iedzīvotāju viņas pašas dzīvoklī, bet kaimiņi viņu nosodīja par peļu slazdu izlikšanu

Marina MATROŅINA

Maija vidū Maskavas forštates apkaimē risinājās teju detektīv-stāsts. Rīdziniece Olga sociālajos tīklos pavēstīja, ka pēc tam, kad viņas dzīvoklī saradušās žurkas, nācies iegādāties un uzstādīt peļu slazdus. Citi apkaimes iedzīvotāji apsūdzēja Olgu par dekoratīvo žurku ķeršanu.

Uz nervu sabrukuma robežas

Ar savu stāstu Olga dalās Ķengaraga apkaimes iedzīvotāju grupā.

– Maskavas forstatē aktivizējušies graužēji. Man nepavisam nav prieka dzīvot deviņstāvu mājās pirmajā stāvā. Žurkas izgauž caurumus un manā dzīvoklī no pagraba iekļūst pa stāvvadu šah-tām. Mūsu apsaimniekotājs *Rīgas namu pārvaldnieks*, kā vienmēr, ir vienaldzīgs.

Olga sūdzas, ka viņa ir uz nervu sabrukuma robežas, turklāt nācies izmest četrus kilogramus miltu un citus krājumus, ko sabojājuši astainie ciemiņi.

„Visi ciešam no žurku ģēnētēm...”

Turpmākā diskusija liecina, ka ar kaitniekiem saskaras arī citi daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji.

– Mēs dzīvojam Juglā un jau četrus gadus mokāmies ar žurkām, pareizāk sakot, pat ne tik daudz ar žurkām, cik ar to parazitētiem – žurku ģēnētēm. Ticiet man, tas ir sliktāk par jebkuru žurku! – saka Raisa. – Mēs dzīvojam 12 stāvu ēkas pirmajā stāvā, un zem mums bariem pārvietojas žurkas, var skaidri dzirdēt, kā viņas zem grīdas skrāpējas un tipina. Neatkarīgi no tā, kam mēs želotos, nevienam tas nerūp! Tiek veikta deratizācija – daļa žurku nomirst, bet viņu ērces pārtikas meklējumos atkāpjas pie mums. Izdzīvojušās žurkas atkal savairojas, un tā tas turpinās pa apli. Dezinfekcija, lai iznīcinātu ērces un citus parazītus, vai nu netiek veikta, vai tiek veikta, kad mēs visi esam sakosti. Šīs ērces ir mazākas par milimetru, un tie, kam ir sliktā redze, noteikti tās pat neredz. Mums ar meitu pret viņu kodumiem ir briesmīga alerģija –

kaut kas nočaukst, it kā iekristu atkritumu spainī. Pasauca vīru, ieskatījies spainī un ieraugu tur citu žurku. Pēc tam vīrs sāka nopietni meklēt, no kurienes viņas ierodas, un atrada caurumu virtuves kanalizācijas caurulē. Tas bija caurulei sānos, tāpēc ūdens ārā netecēja, bet attiecīga izmēra žurkas pa tiešo no pagraba ieradās pie mums. Vērsāmies pie apsaimniekotāja, viņi nomainīja cauruli, bet es vienalga baidos, ka žurkas to sagrauzīs.

Panāciet, ka pagrabos atgriežas kaķi!

Inesa, kaut arī savā dzīvoklī nav sastapusies ar žurkām, uzskata, ka graužēju invāziju izprovocējuši apsaimniekotāja rīcība:

– Protams, dzīvokļos un kāpņu telpās būs peles un žurkas, jo apsaimniekotāji no pagrabiem izdzina kaķus. Sākumā kaķi traucēja visiem, bet tagad iedzīvotāji sūdzas par žurkām. Ko gribēja, to dabūja, vēl prusaki atrāpos. Kamēr kaķi dzīvoja pagrabos, viss bija kārtībā.

Starp citu, šajā viedoklī Inesi atbalstīja daudzi Ķengaraga iedzīvotāji, kuri pozitīvi izteicās par pagraba lodziņu atvēršanu kaķiem: „Tas ir vienīgais glābiņš.”

Tā taču ir dekoratīvā žurka!

Tikmēr dramatiskie notikumi Olgas dzīvoklī turpinājās. Pēc tam, kad peļu slazdā kritusi otrā žurka, sieviete internetā publicēja noķerto dzīvnieku fotogrāfijas, taču sociālo tīklu lietotāji sākuši sievietei pārmest nežēlību – izrādās, ka peļu slazdā noķerta nevis pagraba, bet gan dekoratīvā žurka.

– Laikam dzīvnieks izbēdzis kādam no kaimiņiem, – rakstīja līdzjutīgie. – Kā gan iespējams nogalināt mājas žurku?

Olga neiebilda un dekoratīvo žurku mīļotājus uzaicināja atbraukt pie viņas ciemos un kopīgi noķert beidzamo dzīvnieku, kas trokšņoja un dzīvojis zem virtuves skapīšiem: – Ja žurka tiešām ir mājdzīvnieks, labprāt to atdošu.

Parastā pelēkā žurka

Uz aicinājumu atsaucās rīdziniece Eva, kura aizraujas ar dekoratīvo un pat vienas savvaļas žurkas audzēšanu. Dienu vēlāk viņas sotsīklos ievietoja ziņojumu: „Biju pie Olgas, uzlikām būri un ēsmu beidzamajai žurkai. Drīz vien atsūtītājam video ieraudzīju, ka vismaz šīs izdzīvojušais eksemplārs ir parastā pelēkā pagraba žurka, tikai ļoti maza. Ja tāda iekristu lamatās, es pat nezinātu, kur to izlaist.”

Tādējādi Olga tika atbrīvota no visām apsūdzībām par sliktu izturēšanos pret *mīļgājām pūkainītēm*. Sieviete pati jau vērsusies pie apsaimniekotāja un pieprasījusi veikt pasākumus pret pagraba žurkām.

– Pēc nedēļu ilgas lūgšanās apsaimniekotājs atsūtīja meistarus, kuri atrada un aiztaisīja caurumu no mana dzīvokļa uz pagrabu, – viņa sacīja. – Turklāt viņi solīja veikt deratizāciju, bet neteica, kad. Kamēr paši cīnāmies ar iebrucējiem, sēžam kā aplenkumā un turpinām izmest atkritumus žurku sabojātos sausos krājumus.

Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām

Pārvaldniekam ir pienākums organizēt deratizācijas pasākumus ne retāk kā reizi ceturksnī. Ja ar to nav pietiekami un žurkas turpina traucēt iedzīvotājus, tad pēc dzīvokļu īpašnieku lūguma mājā tiek veikta neplānota deratizācija, paziņoja uzņēmumā *Rīgas namu pārvaldnieks*.

Dzīvojamā māju pārvaldīšanas likums noteic, ka pārvaldnieka pienākums ir rakstiski brīdināt dzīvokļu īpašniekus un citas personas, kas dzīvo norādītajā adresē par gaidāmajiem graužēju apkarošanas darbiem. Tas tiek darīts piecas dienas pirms deratizācijas sākuma.

Piemēram, pirms dažām dienām šāds brīdinājums Rudens ielas 1., 5., 8., 10. un 12. mājas iedzīvotājiem bija ievietots portālā *rnpārvaldnieks.lv*. Iedzīvotāji tika brīdināti par plānotajiem darbiem un aicināti ievērot obligātos piesardzības pasākumus: neuzturēties bēniņos un pagrabā, kā arī neuzkavēties koplietošanas telpās divas stundas pēc deratizācijas un dezinfekcijas un, pats par sevi saprotams, nelaist tur mājdzīvniekus. Tāpat darba laikā ir aizliegts pieskarties deratizācijas līdzekļiem – kastītēm, kas marķētas ar uzrakstu „Neaizskart – INDE”.

Kam sūdzēties?

Ja iedzīvotājiem ir pamatotas aizdomas, ka mājas apsaimniekotājs neveic kādu no graužēju vai insektu apkarošanas darbiem, iedzīvotāji var vērsties ar sūdzību Veselības inspekcijā. Iestāde apstiprināja, ka viņi gada laikā saņem 50–70 šādas sūdzības un uzliek pārvaldniekam pienākumu veikt neplānotu deratizāciju.

Svarīgi

Vairāk informāciju iespējams iegūt, zvanot uz Veselības inspekcijas informatīvo tālruni **67081600** vai rakstot uz e-pastu **vi@vi.gov.lv**. Iesniegumu inspekcijai var iesniegt arī attālināti, izmantojot sabiedrisko pakalpojumu portālu **latvija.lv**.

Patstāvīgi organizēt deratizāciju pagrabā nav iespējams. Olga stāstīja, ka zvāņusī piecām firmām, kas sniedz šādus pakalpojumus, taču no visām saņēmusi atteikumu: – Viņiem laikam vajadzīgi lielāki objekti par vienu pagrabu.

Gaidot mājas apsaimniekotāja palīdzību, iedzīvotājus glābj vectēvu paņēmieni. – Cementu vajag sajaukt ar sasītiem stikliem un aizbetonēt visus caurumus starp pagrabu un dzīvokli, – pamāca Ķengaraga iedzīvotājs Vadims. Tikai atcerēsimies, ka labi strādājošs apsaimniekotājs iedzīvotājiem aiztaupa laiku, kas nepieciešams sūdzību rakstīšanai vai cementa javas gatavošanai. **K**

veidojas milzīgas tulznas, kas neprātīgi niez. Starp citu, nav skaidri zināms, vai šīs ērces pārnēsā kādu infekciju.

Raisa stāsta, ka ar sūdzību par apsaimniekotāja rīcību vērsusies Veselības inspekcijā, taču tur tikai paraustījuši plecus un ieteikuši rakstīt iesniegumu mājas apsaimniekotājam *Rīgas namu pārvaldnieks*.

– Vai tas ko maina? – jautā rīdziniece. – Mums, piemēram, joprojām ir atvērts atkritumu vads, kur cilvēki no augšējiem stāviem izmet atkritumus. Žurkām gatavā paradīze. Šodien ieradās meistars, lai ar cementu aiztaisītu caurumu starp mūsu dzīvokli un pagrabu. Tiklīdz meistars bija prom, žurkas nekavējoties izraka eju vēl mitrajā cementā. Nofilmēju video, taču apsaimniekotājam uz visu ir tikai viena atbilde: „Ak, gan kaut ko izdomāsim!”

Žurkas ieradās pakalizācijas caurulī

Arī rīdziniecei Valentīnai ir kas stāstāms:

– Mēs dzīvojam deviņstāvu ēkas pirmajā stāvā, un arī mums bija līdzīgi gadījumi. Vispirms ieraudzījām žurku, skrienot tieši blakus atkritumu spainim, kas atrodas mūsu virtuves skapīti. Uzreiz nesapratām, no kurienes viņa izrāpusies, aiztaisījām visus caurumus, viešņu noķērām ar peļu lamatām. Nākamajā dienā skatāmies – atkal skrien. Iedomājieties, es sēžu virtuvē un dzirdu, ka

„Pārvaldniekam ir pienākums organizēt deratizācijas pasākumus ne retāk kā reizi ceturksnī. Ja ar to nav pietiekami un žurkas turpina traucēt iedzīvotājus, tad pēc dzīvokļu īpašnieku lūguma mājā tiek veikta neplānota deratizācija.”

ZARI SITAS LOGOS!

Kā sakārtot zaļo zonu un pasūtīt pagalma labiekārtošanu? Rīdzinieku personīgā pieredze

Ilona MILLERE

Savulaik Rīgas daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji savu māju pagalmus centās labiekārtot pašu spēkiem, tāpēc stādīja kokus un krūmus. Laikam ejot, bez pienācīgas kopšanas atstātie stādījumi prieka vietā sagādā problēmas. Veco koku zari sitas logos, pāraugušie krūmi aizsedz saules gaismu. Kā organizēt darbu pie zaļās zonas labiekārtošanas?

Efektīva sadarbība ar apsaimniekošanas uzņēmumu

Anželika ir viena no pilnvarotajām personām mājai Vecmīlgrāvja 1. līnijā 45. Viņa stāsta, ka nama iedzīvotājiem gadiem problēmas sagādāja pāraugušie koki, līdz māja nonākusi apsaimniekošanas uzņēmuma Rīgas namu apsaimniekotājs pārziņā.

– Jaunu apsaimniekotāju izvēlējamies pirms aptuveni diviem gadiem, – saka Anželika. – 2022. gada septembrī es piekritu kļūt par mājas vecāko, jo vēlējos izveidot efektīvu sadarbību ar jauno pārvaldnieku.

Lēmums Anželikai nebija viegls. Viņa nekad nebūtu uzdrošinājusies uzņemties šādu atbildību, ja nebūtu pamānījusi, ka darbi pie mājas labiekārtošanas ir apstājušies:

– Mūsu bijušais mājas vecākais atteicās no komunikācijas ar pārvaldnieku,

kaut arī apsaimniekošanas uzņēmums viņam piedāvāja saskaņot dažādu un ļoti nepieciešamu darbu veikšanu, taču viņš uz šiem priekšlikumiem nereaģēja.

Sapulce – martā, koku apzāģēšana – aprīlī

Dzīvokļu īpašnieki sanāca kopā un ievēlēja jaunas pilnvarotās personas. Viena no viņām bija Anželika. Viņa stāsta, ka pēc tam uzreiz izdevies izveidot dialogu ar apsaimniekotāju un mājā sākušies konkrēti darbi.

– Piemēram, šopavasār mums bija svarīgi apzāģēt kokus pagalmā. Tie jau izauguši tik lieli, ka pastāvīgi ar zariem sitas pie logiem.

Parasti šādu darbu ir grūti organizēt, jo no pāraugušiem kokiem cieš tikai atsevišķi dzīvokļi, kas nozīmē, ka lielākā daļa īpašnieku nesaprot problēmu un balsošanas anketas par apgriešanu ignorē.

Taču mājas Vecmīlgrāvja 1. līnijā 45 iedzīvotāji jau 2023. gada martā vienotās kopsapulcē un nobalsoja ne tikai par koku atzarošanu, bet arī citu mājai nepieciešamo darbu plānu. Anželikai atlika tikai to nodot apsaimniekotājam, kas faktiski uzreiz sāka organizēt darbu.

– Piemēram, pavisam drīz tika pieaicināti pieredzējuši arboristi, kuri izveidoja glītus vainagus mūsu problemātiskajiem kokiem, – stāsta mājas vecāka.

Darbi turpinās!

Darbs bija apjomīgs un tika veikts, izmantojot speciālo pacelāju. Savukārt rēķins par firmas *Arborists* pakalpojumiem mājai izrādījās pieņemams: par trīs koku apzāģēšanu no vispārējā uzkrājuma fonda samaksāti aptuveni 600 eiro, šajās izmaksās ietilpusi arī atkritumu utilizācija.

Tagad nelieli, bet nozīmīgi darbi mājā Vecmīlgrāvja 1. līnijā 45 turpinās, piemēram, tiek betonēts parapets un vienas sekcijas ieejas lievenis.

– Iepriekšējā pārvaldnieka laikā mūsu māja bija nonākusi nožēlojamā stāvoklī, ieejas mežgls bija tik nolietots, ka iedzīvotāji brīnumainā kārtā nesalauza kājas, – stāsta Anželika. – Tagad problēma tiks atrisināta.

Pēc betonēšanas darbu pabeigšanas, ja mājas kopējos uzkrājumos vēl būs līdzekļi, koplietošanas telpās plānots ierīkot apgaismojumu ar kustību sensoriem. Citu māju pieredze liecina, ka, pateicoties šim uzlabojumam, iedzīvotāji sāk ekonomēt komunālos maksājumus.

Kā pastāstīja Anželika, nākamais darbu plāna punkts ir plastmasas pakēšu logu uzstādīšana kāpņu telpās. Iedzīvotāji jau sākuši krāt līdzekļus šim nozīmīgajam darbam.

– Protams, vajag daudz spēka un nervu, lai savāktu kaimiņus, uzklausītu visus viedokļus, savstarpēji vienotos par darba plānu, – atzīst mājas vecāka. – Jāteic, ka mēs, mājas pilnvarotās personas, neesam pensionāri, bet strādājoši cilvēki, tāpēc esam spiesti atrast laiku mājas darbiem. Es uzņemos šo pienākumu, jo sapratu, ka šis ir manas vienīgās mājas un pašai vien par tām jā rūpējas.

Apsaimniekotājs: „Darbu organizējam bez kavēšanās”

Uzņēmuma Rīgas namu apsaimniekotājs pārstāve Raivita Meire pastāsti-

Vecmīlgrāvja 1. līnija 45a

Fakts

Atbilstoši Rīgas domes noteikumiem Nr. 204 Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi, apzāģējot koku, tā vainagu atļauts samazināt ne vairāk kā par 20%.

ja, ka faktiski mājas Vecmīlgrāvja 1. līnijā 45 zaļās zonas sakopšana sākas ar krūmu apgriešanu.

– Mājas vecākās uzdevumā krūmu apzāģēšanu veica paši darbinieki, – skaidroja mūsu sarunu biedre. – Šo darbu izmaksas jau ir iekļautas mājas uzturēšanas maksā. Rīgas namu apsaimniekotāja apsaimniekotajās mājās par stādījumu kopšanas darbiem parasti vienojas iedzīvotāju pilnvarotās personas (tomēr katrā mājā šai personai var būt atšķirīgs pilnvaru apjoms, kas var ietvert un var neietvert šādu darbu saskaņošanu). Tas mums ļauj organizēt darbus bez kavēšanās.

Kā ar citām mājām?

Māja Vecmīlgrāvī nav vienīgā, kurai Rīgas namu apsaimniekotājs šopavasār pasūtījis koku vainagu veidošanu. Tādi darbi tika veikti, piemēram, Ilūkstes ielā 54/5. Kaplavas ielas 5 un Bikstu ielas 6 māju iedzīvotāji vērsās pie apsaimniekotāja ar lūgumu savest kārtībā ar zāli aizaugušo rotaļu laukuma segumu.

Kopumā iedzīvotājiem ir pieejami dažādi apzaļumošanas darbi. Dažās adresēs īpašnieki balso par soliņu uzstādīšanu, citās vēlas redzēt kārt-

tīgu atkritumu konteineru laukumu. Visus šos jautājumus iespējams ātri atrisināt dialogā ar mājas apsaimniekotāju.

Teritorijas labiekārtošanai līdzfinansējums – līdz 10 000 eiro

Uzņēmums Rīgas namu apsaimniekotājs palīdz mājām pretendēt uz Rīgas domes līdzfinansējumu programmā „Līdzfinansējums dzīvojamo māju un piesaistīto zemesgabalu atjaunošana”. Šogad pieteikšanās šai programmai noslēdzās 9. maijā. Katrs pretendents, kas izturēs konkursu, no pašvaldības varēs saņemt līdz 10 000 eiro pagalma un zaļās zonas atjaunošanai.

– Piemēram, šogad palīdzējām saņemtiem klientiem pieteikt Rīgas domes līdzfinansējumam vienota atkritumu laukuma izveidei mājām Bolderājā, Lemešu ielā 15, 17 un Gobas ielā 31, – pastāstīja uzņēmuma Rīgas namu apsaimniekotājs attīstības direktors Aleksandrs Sakovskis.

Paredzēts, ka, pateicoties apsaimniekotāja un iedzīvotāju sadarbībai, teritorijā būs vēl viena labiekārtota vieta. **K**

Svarīgi

Atbilstoši Rīgas domes noteikumiem Nr. 204 Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi koka vainaga atzarošana pieļaujama tikai profesionāla arborista uzraudzībā. Ja iedzīvotāji izlemj koku nozāģēt pašu spēkiem, viņiem par to tiks piemērots naudas sods.

Ilūkstes ielā 54/5

Ēka tiek atzīta par vidi degradējošu, ja tās ārējais izskats neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Ko un kā darīt?

– Mūsu lasītāji atzīstas, ka ne reizi vien ir saņēmuši brīdinājuma vēstules par iespēju mājai paaugstināt nekustamā īpašuma nodokli 3% apmērā un nobalsojuši par remontu. Vai viņi var būt droši, ka paaugstināto nodokli nepiemēros, pamatojoties uz kopsapulces lēmumu?

– Par pierādījumu, ka dzīvokļu īpašnieki ir gatavi māju sakārtot, tiek uzskatīts tikai viņu kopīgais lēmums, kas pieņemts likumā noteiktajā kārtībā. Šajā lēmumā ir jāiekļauj detalizēts darbu grafiks (tehniskās dokumentācijas sagatavošanas termiņš, tehniskās dokumentācijas apstiprināšanas termiņš, remontdarbu sākšanas un darbu pabeigšanas laiks ar saprātīgiem remontdarbu veikšanas termiņiem), kā arī jāuzrāda visu darbu finansējuma avots.

Savukārt, ja kopsapulcē pieņemts lēmums tikai par maksājumu apmēra palielināšanu uzkrājumu fondā, tas netiks vērtēts kā arguments paaugstinātā nodokļa atcelšanai.

– Tātad, ja dzīvokļu īpašnieki jau ir saņēmuši rēķinus par nodokli 3% apmērā, viņi vairs neko nevar darīt?

– Tā nav. Pat tad, ja dzīvokļu īpašnieki jau saņēmuši rēķinus ar 3% likmi, viņi var lūgt apturēt lēmumu par mājas klasificēšanu kā degradētu uz laiku līdz 12, 18 vai 30 mēnešiem atkarībā no mājas tehniskā stāvokļa un dzīvokļu īpašnieku kopības gatavības remontdarbiem.

Dzīvokļu īpašniekiem ar attiecīgu dokumentu un lēmumu palīdzību būs jāpierāda, ka viņi ir spējīgi noteiktajā termiņā novērst visus konstatētos trūkumus. Ja īpašnieki solījumu nepildīs, tad paaugstinātais īpašuma nodoklis tiks aprēķināts par visu periodu – arī par to, kad nodoklis uz darbu laiku bija samazināts.

– Ja remonts mājā ir sākts, vai 3% nodoklis tiks atcelts?

– Jā, dzīvokļu īpašnieki var lūgt atcelt paaugstināto nekustamā īpašuma nodokli, kad ir sākti faktiskie darbi ēkas vizuālo defektu novēršanai, tas ir, būvlaukums ir iekārtots.

– Kā īpašumu īpašnieki var uzzināt, ka nodoklis ir pārreķināts?

– Rēķinus ar nodokļa pārreķinu dzīvokļu īpašniekiem nosūta Rīgas valstspilsētas pašvaldības leņēmumu pārvalde.

Uzmanību, būs sekas!

– Ja māja tiek atzīta par degradējošu un īpašumam piemērota paaugstinātā īpašuma nodokļa likme, kas notiek ar nodokļa atvieglojumiem, kurus saņem, piemēram, pensionāri un maznodrošinātie?

– Piemērojot paaugstināto īpašuma nodokļa likmi degradētajām ēkām, tiek atcelti visi normatīvajos aktos paredzētie īpašuma nodokļa atvieglojumi. Dzīvokļu īpašnieki par to tiek informēti, kad viņiem tiek nosūtīts piedāvājums brīvprātīgi sakārtot savu īpašumu.

– Kas notiek, ja dzīvokļu īpašnieki nemaksā paaugstināto īpašuma nodokli?

– Ja īpašnieks labprātīgi nemaksā paaugstināto īpašuma nodokli, nodokļa parāds no viņa tiek piedzīts piespiedu kārtā. Ja īpašnieks nodokļa summu nav apstrīdējis un nav arī maksājis, piedziņa tiek nodota zvērinātam tiesu izpildītājam. (Viņa piedziņas darbībām nav nepieciešams tiesas lēmums – *red. piezīme*).

– Kā rīkoties tiem, kuri jau sen nobalsojuši par remontdarbu sākšanu, bet mājas apsaimniekotājs nav steidzies tos organizēt?

– Ja pārvaldnieks bijis pasīvs normatīvo aktu izpildē, tad dzīvokļu īpašnieki var pieņemt lēmumu par cita apsaimniekotāja izvēli, kā arī piedzīt no viņa zaudējumus, kas saistīti ar mājas neprasmiģu apsaimniekošanu, bet tas neatbrīvo no paaugstinātā īpašuma nodokļa maksāšanas.

Atteicās veidot uzkrājumus? Lai maksā tagad!

Situāciju komentē SIA Rīgas namu pārvaldnieks pārstāve Laura Vaļuma:

– Vairāk nekā pirms 10 gadiem veiktais ēkas Slāvu ielā 15 apsekojums uzrādīja balkonu stāvokļa neatbilstību normatīvajos dokumentos noteiktajām prasībām, kas nozīmē, ka tie steidzami jāsavēd kārtībā. Šīs ēkas dzīvokļu īpašnieki tika lūgti pieņemt lēmumu par balkonu norobežojošo konstrukcijas nomaīņu vai remontu un vienlaikus arī izlemt jautājumu, kā finansēt šos darbus. Vēstulē, ko nosūtījām dzīvokļu īpašniekiem, bija teikts, ka balkonu ekspluatācija ir dzīvībai bīstama un mājas apsaimniekotājs nevar uzņemties atbildību par sekām, kas varētu rasties, ja balkoni netiks savēsti kārtībā. Vienlaikus dzīvokļu īpaš-

nieki tika informēti – ja viņi nepieņems lēmumu par līdzekļu uzkrājuma veidošanu plānveida balkonu remontdarbiem, tad mājai var būt nepieciešams avārijas remonts. Šāds remonts var izmaksāt daudz vairāk, ievērojami palielinot ikmēneša maksājumus.

Neskatoties uz visu, 2012. gada nogalē dzīvokļu īpašnieki mums iesniedza kopības lēmumu, kurā atteicās veidot uzkrājumus balkonu remontam.

Gadu vēlāk mēs informējām katra dzīvokļa, kam ir balkons, īpašnieku par konstrukcijas lietošanas bīstamību. Šajā vēstulē uzsverām, ka bez dzīvokļu īpašnieku piekrišanas veikt balkonu remontu mēs varam veikt tikai atsevišķus darbus, lai novērstu balkona bīstamību, piemēram, uzstādīt aizsargtīklu, izvietot norobežojošās lentes u. tml.

Balkonu ekspluatācija ir jāpārtrauc!

Pēc mūsu sarunu biedres stāstītā, dažus gadus vēlāk mājas Slāvu ielā 15 pārvaldnieks vērsās Rīgas būvvaldē, lai saprastu, kādas darbības būtu jāveic situācijā ar balkoniem. Būvvaldē paskaidroja, ka no mājas 64 balkoniem 18 ir neapmierinošā stāvoklī, bet 46 balkoni ir jādemontē. Būvvalde pārvaldniekam uzlika par pienākumu nodrošināt, ka tiek pārtraukta balkonu, kas ir avārijas stāvoklī, ekspluatācija.

Balkonu stāvoklis turpināja pasliktināties, un 2021. gadā visi mājas Slāvu ielā 15 balkoni tika atzīti par ekspluatācijai nederīgiem.

– Kādi defekti ir novēroti minētās mājas balkoniem?

– Metāla armatūra, kas veido balkona karkasu, ir sarūsējusi, betona plātnēm no apakšpuses ir atsegts stiegrojums, ir spēcīga betona atslāpošanās, kas izteiktāka metāla karkasu savienojumos ar betonu. Atsevišķu balkonu konstrukcijās ir plātnes slīpuma izmaiņas attiecībā pret mājas fasādi un redzami mitri plankumi uz sienas balkona stūros.

– Vai esat informējuši dzīvokļu īpašniekus, ka šos balkonus nevar izmantot?

– Protams! Dzīvokļu īpašnieki tika informēti, ka visu mājas balkonu ekspluatācija ir nekavējoties jāpārtrauc – uz tiem ir kategoriski aizliegts uzturēties vai glabāt jebkādas lietas. Tāpat cilvēkiem

ir aizliegts atrasties ēkas teritorijā zem balkoniem vai to tiešā tuvumā.

Pēc šiem paziņojumiem atkārtoti tika veikta dzīvokļu īpašnieku aptauja par balkonu remontu, taču vairākums atkal balsoja pret.

Piekrišana remontam saņemta!

– Kas notika 2022. gadā, kad dzīvokļu īpašnieki pieņēma lēmumu remontēt balkonus?

– 2022. gada oktobrī Rīgas domes Īpašuma departamenta Būvju sakārtošanas pārvalde pieņēma lēmumu mājai Slāvu ielā 15 piešķirt degradējošas būves statusu. Jau 2022. gada novembrī un decembrī apsaimniekotājs atkārtoti veica aptauju, kuras laikā lielākā daļa dzīvokļu īpašnieku nobalsoja par pārvaldnieka pilnvarošanu pārstāvēt dzīvokļu īpašnieku intereses attiecībā uz balkonu remontu.

– Kad sāksies balkonu remonts?

– Vispirms pārvaldniekam jāorganizē balkonu tehniskās apsekošanas atzinums, to plānots paveikt līdz 2023. gada jūlijam, pēc tam – līdz 2023. gada augustam – jāpasūta balkonu remonta projekts.

– Kam par to visu būtu jāmaksā, un cik maksās remonts?

– Tehniskās apsekošanas atzinums un balkonu remonta projekta izveides izmaksas tiks segtas no mājas uzkrājumu līdzekļiem, taču patlaban nav skaidrs, kā tiks finansēts pats remonts. Pēc provizoriskiem aprēķiniem, remontdarbu izmaksas būs vairāk nekā 3500 eiro par vienu balkonu.

Lai apsaimniekotājs varētu veikt nepieciešamos remontdarbus, dzīvokļu īpašniekiem jāpieņem lēmums palielināt balkonu remontam nepieciešamos uzkrājumus vai arī piesaistīt līdzekļus vajadzīgajā apmērā (acīmredzot ar to domāts aizdevums kādā no kredītiestādēm – *red. piezīme*). Ja iedzīvotāji šādu lēmumu būtu pieņēmuši laikus, tad problēmu būtu daudz mazāk. Turklāt māja Rīgā, Slāvu ielā 15, nav vienīgā, kurā dzīvokļu īpašnieki neapdomīgi kavē ar remontdarbiem saistītu kopības lēmumu pieņemšanu. **K**

„Pat tad, ja dzīvokļu īpašnieki jau saņēmuši rēķinus ar 3% likmi, viņi var lūgt apturēt lēmumu par mājas klasificēšanu kā degradētu uz laiku līdz 12, 18 vai 30 mēnešiem atkarībā no mājas tehniskā stāvokļa un dzīvokļu īpašnieku kopības gatavības remontdarbiem.”

VALSTS VĒLAS ZINĀT JŪSU ADRESI!

Kā tikt skaidrībā ar *Dzīvesvietas deklarēšanas likuma* prasībām? Sniedzam pilnīgu pārskatu!

Iļona MILLERE

Šogad aprit 20 gadi kopš *Dzīvesvietas deklarēšanas likuma* spēkā stāšanās. Lai gan likums ir jau tik ilgu laiku, Latvijā ir daudz cilvēku, kuri nekad nav deklarējuši savu dzīvesvietu un pat nezina, kā un kāpēc to darīt. Mēs likumu esam izpētījuši un izstāstīsim par svarīgākajām šī normatīvā akta prasībām.

Kāpēc personai ir jādeklarē sava dzīvesvieta?

Valsts ar likumu ir noteikusi ikviena pilsoņa pienākumu deklarēt savu dzīvesvietu, kurā tā būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Uz ko attiecas *Dzīvesvietas deklarēšanas likums*?

Likums attiecas uz ikvienu personu, kas dzīvo Latvijā. Pienākums deklarēt savu dzīvesvietu ir Latvijas pilsonim, nepilsonim, Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts un Šveices Konfederācijas pilsonim un viņa ģimenes locekļiem, kuri ir saņēmuši Latvijas Republikā izdotu reģistrācijas apliecību vai pastāvīgās uzturēšanās apliecību; ārzemniekam, kurš ir saņēmis Latvijas Republikā izdotu uzturēšanās atļauju; bezvalstniekam, kurš ir saņēmis Latvijas Republikā izdotu uzturēšanās atļauju.

Nekad neesmu deklarējis dzīvesvietu, dzīvoju, tā teikt, pēc vecā pieraksta sistēmas. Vai tas nozīmē, ka pārkāpju likumu?

Likums netiek pārkāpts – ja personai pirms *Dzīvesvietas deklarēšanas likuma* spēkā stāšanās 01.07.2003. bija pieraksts kādā adresē, tad šī adrese automātiski kļuva par personas deklarēto dzīvesvietu.

Ja cilvēks deklarē dzīvesvietu noteiktā adresē, vai tas viņam dod tiesības dzīvokli lietot, irēt vai, piemēram, mantot?

Nē, dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības.

Kas likuma izpratnē tiek uzskatīta par dzīvesvietu?

Dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta ar adresi, kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību, piemēram, lai nosūtītu rēķinus, pavēstes, tiesu izpildītāja paziņojumus u. c.

Uz kāda tiesiska pamata persona var apmetties uz dzīvi noteiktā adresē?

Personai ir tiesisks pamats apmetties uz dzīvi noteiktā nekustamā īpašumā, ja, pirmkārt, tai pieder šis nekustamais īpašums, otrkārt, attiecībā uz to ir noslēgts īres vai nomas līgums. Trešais pamatojums ir īpašuma lietošanas tiesību iegūšana uz laulības, radniecības, svainības vai cita likumiska vai līgumiska pamata.

Kas tiek uzskatīta par nepilngadīga bērna deklarēto dzīvesvietu?

Nepilngadīga bērna dzīvesvieta ir vecāku vai viņa aizbildņu dzīvesvieta, ja vecāki (aizbildņi) nav deklarējuši viņa dzīvesvietu citur.

Vai ir iespējams deklarēt nepilngadīga bērna dzīvesvietu atsevišķi no vecākiem, piemēram, citā dzīvoklī, kas pieder ģimenei?

Jā, tas ir atļauts.

Kā rīkoties, ja cilvēks pārcēlies uz jaunu dzīvesvietu?

Dzīvesvietas maiņas gadījumā personas pienākums ir mēneša laikā deklarēt jauno adresi.

Vai jaunā adrese jādeklarē tad, ja cilvēks aizbrauc uz mazāk nekā mēnesi?

Nē, jo tas netiek uzskatīts par pārcelšanos.

Kā rīkoties, ja cilvēks ir prombūtnē no dzīvesvietas ilgāk par mēnesi?

Dažos gadījumos pat ilgstoša personas prombūtnē netiek uzskatīta par dzīvesvietas maiņu. Pie šādiem gadījumiem pieder:

- darba pienākumu veikšana jūrā,
- medicīniskās palīdzības saņemšana ārstniecības iestādē,
- ieslodzījums.

Pārējos gadījumos personai jādeklarējas jaunajā adresē.

Kā norit deklarēšanas process?

Dzīvesvietas deklarēšanas pienākums tiek uzskatīts par izpildītu, ja persona ir iesniegusi deklarācijas veidlapu attiecīgajā iestādē.

Kā rīkoties, ja Latvijas iedzīvotājs dodas strādāt vai mācīties uz ārzemēm?

Šādā gadījumā dzīvesvietas deklarēšanas pienākums uzskatāms par izpildītu, ja persona *iedzīvotāju reģistra likumā* noteiktajā kārtībā ir iesniegusi ziņas par savu dzīvesvietu ārvalstīs.

Kurās iestādēs var iesniegt deklarāciju?

To var izdarīt savā pašvaldībā (katrai pašvaldībai var būt sava iestāde, par kuru uzzināsi, vērsoties tur ar jautājumu), ārzemnieki ar uzturēšanās atļaujām var deklarēties Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Taču visvieglāk ir reģistrēties sabiedrisko pakalpojumu portālā www.latvija.lv, kur tas aizņems vien dažas minūtes.

Kā deklarēt jaundzimušā bērna dzīvesvietu?

Tas jā dara pašvaldības atbilstošajā iestādē, kurā tiek reģistrēta bērna dzimšana. Ja vienlaikus ar bērna reģistrāciju tiek noteikts tā juridiskais

statuss, tad adrese, kura norādīta reģistrācijas laikā, automātiski tiek uzskatīta par mazuļa pirmo deklarēto adresi.

Vai pašvaldības atbildīgā iestāde pārbauda, uz kāda pamata persona grasās deklarēt konkrēto dzīvesvietas adresi?

Jā, atsevišķos gadījumos šāda pārbaude notiek.

Vai taisnība, ka papildu galvenajai adresei atļauts deklarēt arī papildu adresi?

Patiešām, deklarācijā var norādīt vienu papildu adresi Latvijā vai ārvalstīs, kā arī norādīt laika periodu, kurā persona uzturēsies šajā papildu adresē.

Vai persona var saņemt izziņu par deklarēto dzīvesvietu?

Jā, *Dzīvesvietas deklarēšanas likumā* ir teikts, ka deklarācijas iestādei, pēc personas pieprasījuma, ir pienākums izsniegt šādu dokumentu.

Kas notiek, ja cilvēks nedeklarē dzīvesvietu?

Šādā gadījumā ziņas par personas dzīvesvietu iedzīvotāju reģistrā var aktualizēt atbildīgā pašval-

Fakts

Deklarējot dzīvesvietu portālā www.latvija.lv, pakalpojums ir bezmaksas. Savukārt, deklarējoties pašvaldības iestādēs vai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, jāmaksā valsts nodeva 4,27 eiro apmērā.

No nodevas maksas ir atbrīvotas šādas Latvijas iedzīvotāju kategorijas:

- politiski represētās personas,
- vecāki, sākotnēji reģistrējot bērna dzīvesvietu,
- invalīdi,
- Čemobilas avārijas likvidēšanā iesaistītās personas,
- pensionāri, kuru pensija nav lielāka par valstī noteikto minimālo algu (2023. gadā – 620 eiro),
- personas, kas atzītas par trūcīgām,
- personas, kuras deklarē savu dzīvesvietu elektroniskā formātā,
- personas, kas reģistrē savu dzīvesvietu sociālās aprūpes un rehabilitācijas centros, audžuģimenē vai aizbildnībā, kā arī patversmēs.

KĀ KLĀTIENĒ DEKLARĒT DZĪVESVIETU?

Rīgā savu dzīvesvietu var personīgi deklarēt Rīgas Apkaimeju iedzīvotāju centros, kuri atrodas:

Centra apkaimei – Brīvības ielā 49/53, Āgenskalna apkaimei – Eduarda Smiļģa ielā 46, Maskavas forštates apkaimei – Daugavpils ielā 31, Teikas apkaimei – Ieriķu ielā 43A, Bolderājas apkaimei – Gobas ielā 6A, Vecmīlgrāvja apkaimei – Ziemeļblāzmas ielā 36. Sīkāka informācija par visiem jautājumiem, zvanot uz bezmaksas tālruni **80000800**. **K**

„PIEPRASU ANULĒT DEKLARĀCIJU KRĀPNIEKAM!”

Kur vērsties, lai anulētu deklarēto dzīvesvietu cilvēkam, kurš deklarējis dzīvokli bez manas atļaujas?

Ar šādiem jautājumiem nodarbojas pašvaldība. Rīgā jāvērsas vai nu Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā (tālr. **67474700**), vai kādā no Apkaimju iedzīvotāju centriem.

Dokumentus var iesniegt Mājokļu un vides departamentā personīgi vai atstājot dokumentu kastē Brīvības ielā 49/53. **K**

dības iestāde. Tas notiek gadījumos, ja ir zināms īpašums, kurā šāda persona dzīvo. Tiek uzskatīts, ka cilvēks dzīvo tur, kur viņš nakšņo vismaz reizi nedēļā vai pavada laiku citādā proporcijā, piemēram, septiņu nedēļu laikā īpašumā nakšņo septiņas reizes.

Tāpat personas dzīvesvieta tiek reģistrēta, ja par personas faktisko dzīvesvietu ir saņemtas ziņas no valsts vai pašvaldību institūcijām, ārstniecības, izglītības un citām iestādēm vai citām personām.

Bieži dzirdēts, ka cilvēki deklarē dzīvesvietu adresē, kur viņiem nav tiesiska pamata to darīt. Vai tas nozīmē, ka pārāk stingri netiek pārbaudīts, vai personai ir tiesības deklarēties konkrētajā adresē?

Deklarēšanas likumā ir noteikts, ka atbildīgajām institūcijām ir tiesības pārbaudīt datus par tiesībām deklarēties gan pēc savas iniciatīvas, gan pēc citas personas, teiksim, dzīvokļa īpašnieka, iesnieguma.

Ja atbildīgās iestādes darbiniekiem ir pamatotas aizdomas, ka persona, deklarējot dzīvesvietu, sniegusi nepatiesus datus, tad viņi var lūgt uzrādīt papildu dokumentus vai pieprasīt informāciju no nekustamā īpašuma īpašnieka.

Manas mātes dzīvoklī ir deklarējis nepazīstams cilvēks. Vai es varu pieprasīt viņa deklarācijas anulēšanu vai to drīkst darīt tikai mana māte kā dzīvokļa īpašiece?

Likumā teikts, ka iesniegumu ar motivētu prasību pārbaudīt dzīvesvietas deklarācijas datus var iesniegt ne tikai dzīvokļa īpašnieks, bet arī jebkura cita ieinteresēta persona. Par paziņojumu atbildīgā iestāde informēs iespējamo pārkāpēju, nosūtot viņam vēstuli uz deklarācijas adresi, un aicinās sniegt paskaidrojumu. Sprotams, ka minētajā gadījumā cilvēks, kurš nedzīvo dzīvoklī, vēstuli nesaņems un paskaidrojumus nesniegs. Pamatojoties uz to, viņa deklarāciju var anulēt.

Mans bijušais vīrs ir deklarēts man piederošajā dzīvoklī. Vai es varu pieprasīt viņa deklarācijas anulēšanu?

Atbildīgās institūcijas pienākums ir anulēt dzīvesvietas deklarāciju šādos gadījumos:

- ja persona, deklarējot dzīvesvietu, ir sniegusi nepatiesus datus, piemēram, norādījusi, ka viņam ir dzīvokļa īres līgums, lai gan patiesībā īpašnieks to pat nezina;
- personai vairs nav tiesību dzīvot norādītajā adresē vai šādas tiesības tā zaudējusi, piemē-

ram, pēc laulības šķiršanas no dzīvokļa īpašnieka.

Manu trūcīgo kaimiņu izlika no dzīvokļa, un viņa deklarācija tika anulēta. Vai viņš arī turpmāk varēs saņemt Rīgas domes pabalstus, tas ir, vai viņu nepārstās uzskatīt par rīdzinieku?

Tas ir ļoti svarīgs jautājums. No dienas, kad atbildīgā iestāde vienalga kāda iemesla dēļ anulē ziņas par personas deklarēto dzīvesvietu, līdz dienai, kad šī persona ir deklarēta jaunā adresē, par viņa dzīvesvietu tiek uzskatīta pašvaldība, kuras teritorijā viņš iepriekš bija deklarējies. Tātad cilvēks bez deklarētas dzīvesvietas var turpināt saņemt sociālos pakalpojumus un pašvaldības nodrošinātos pabalstus.

Veselu gadu savu dzīvokli izīrēju jaunam vīrietim. Tik ļoti uzticējos, ka ļāvu viņam manā dzīvoklī deklarēties. Beidzamos divus mēnešus viņš nesamaksājis vienkārši pazuda. Vērsos pašvaldībā ar prasību anulēt viņa deklarāciju manā dzīvoklī. Tagad uzzināju, ka viņš apstrīdējis lēmumu par deklarācijas atcelšanu...

Jums nav par ko uztraukties! Atbilstoši *Dzīvesvietas deklarēšanas likumā* noteiktajam atbildīgās institūcijas lēmums par deklarācijas anulēšanu stājas spēkā uzreiz pēc tā pieņemšanas. Ja cilvēks apstrīd šādu lēmumu, tas joprojām būs spēkā. Protams, ja pēc izskatīšanas rezultātiem pēkšņi izrādīsies, ka personai joprojām ir likumīgs pamats dzīvot norādītajā adresē, tad viņa deklarācija tiks atjaunota.

Mana mamma ir Krievijas pilsonē un līdz šim dzīvojusi Latvijā ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju, bet septembrī zaudēs šo statusu. Viņa nolēmusi pārcelties pie radniekiem uz Krievijas Federāciju. Vai viņai jāanulē ziņas par deklarēto dzīvesvietu Latvijā, un kad tas jā dara?

Ja persona zaudē Latvijas pilsoņa vai nepilsoņa statusu un divu mēnešu laikā nesaņem citu tiesisko statusu Latvijas Republikā, kā arī ja citas valsts pilsonis nesaņem uzturēšanās atļauju mūsu valstī, tad informācija par deklarēto dzīvesvietu tiek uzskatīta par automātiski atceltu no tās dienas, kad persona zaudēja atbilstošo statusu. **K**

ZINOT PĀR DZĪVESVIETAS MAINU!

Kā bez maksas nomainīt informāciju par deklarēto dzīvesvietu portālā www.latvija.lv?

Izpildiet šādas 18 darbības:

- dodieties uz portālu latvija.lv;
- augšējā labajā stūrī atrodiat izvēlnes rindīņu *Ienākt Mana Latvija.lv* (reģistrējieties savā personīgajā kontā portālā) un noklikšķiniet uz tās;
- atvērtajā logā atzīmējiet izvēles rūtiņu *Piekrītu identifikācijas veikšanas noteikumiem*: „Es piekrītu un manu datu (vārds, uzvārds un personas kods) identifikēšanas un nosūtīšanas noteikumus elektroniskā pakalpojuma sniedzējam – Reģionālās attīstības valsts aģentūrai (Rīga, Alberta iela 10, LV-1010);
- tajā pašā logā izvēlieties savu identifikēšanas metodi – ar elektronisko parakstu vai izmantojot savu internetbanku, noklikšķinot uz izvēlētas ikonas;
- kā ierasts, apstipriniet savu identitāti, izmantojot e-parakstu vai tiešsaistes banku;
- pēc tam tiksiet novirzīts atpakaļ uz portālu latvija.lv, kur meklēšanas lodziņā jāieraksta vārds *Dzīvesvietas deklarēšana* vai *atteikums*;
- atvērtajā logā atlasiet elektronisko pakalpojumu ar iepriekš minēto nosaukumu;
- atvērtajā logā atlasiet, kam vēlaties iesniegt informāciju par dzīvesvietas deklarāciju, un noklikšķiniet uz pogas *Turpināt*;
- atvērtajā elektroniskā pakalpojuma lapā atzīmējiet izvēles rūtiņu pie rindas *Piekrītu elektroniskā pakalpojuma lietošanas noteikumiem* un klikšķiniet uz pogas *Uzsākt*;
- atvērtajā logā vēlreiz norādiet, kam vēlaties iesniegt informāciju par deklarāciju. Iesniedzot informāciju sev, noklikšķiniet *Sev*, pēc tam noklikšķiniet uz pogas *Tālāk*;
- atvērtajā logā ieraudzīsiet savu deklarēto adresi šobrīd, un, izmantojot pogu *Deklarēt adresi Latvijā*, nepieciešamības gadījumā mainīt šo informāciju. Ja vēlaties, tajā pašā lapā varat norādīt deklarācijas adresi ārvalstīs vai papildu deklarēšanas adresi Latvijā un/vai ārvalstīs;
- šajā posmā saņemsiet brīdinājumu, ka deklarēšana jaunā adresē automātiski padara nederīgu informāciju par iepriekšējo deklarēto adresi;
- ja vēlaties mainīt galveno deklarēto adresi, tad atvērtajā logā pretī līnijai *Adrese* noklikšķiniet uz pogas *Izvēlēties* un ierakstiet savu jauno adresi;
- tālāk norādiet, uz kāda juridiskā pamata dzīvojat savā pašreizējā adresē, atzīmējot atbilstošo elektroniskās veidlapas pozīciju. Izvēlei tiek piedāvāts:
 - īpašuma tiesības,
 - izmantošanas tiesības, kurām ir atšķirīgs juridiskais pamats,
 - lietošanas tiesības, kuru iegūšanas pamats ir īres līgums,
 - lietošanas tiesības, pamatojoties uz laulību,
 - lietošanas tiesības, kuru iegūšanas pamats ir nomas līgums,
 - izmantošanas tiesības, pamatojoties uz radniecību,
 - lietošanas tiesības, pamatojoties uz vienošanos ar īpašnieku.
- Piemēram, ja vēlaties par savu adresi deklarēt vecāku dzīvokli, jums tiks lūgts ievadīt tā dzīvokļa īpašnieka vārdu, ar kuru esat radnieciski saistīts.
- tajā pašā lapā norādiet savu saziņas e-pasta adresi un tālruņa numuru;
- tajā pašā lapā ielieciet krustiņu lodziņā *Apliecinu, ka deklarācijā sniegtās ziņas ir pilnīgas un patiesas un es dzīvoju deklarētajā dzīvesvietā. Esmu informēts/a, ka par nepatiesu ziņu sniegšanu ir paredzēta administratīvā atbildība*;
- tajā pašā lapā noklikšķiniet uz pogas *Iesniegt*;
- parādīsies paziņojums, ka jūs jau deklarētā dzīvesvietas adrese ir apstiprināta valsts reģistros. **K**

„DURVIS VAĻĀ NEVĒRŠU!”

Kādas sekas sagaida dzīvokļa īpašnieku, kurš neļauj meistariem nomainīt caurules savā dzīvoklī? Sniedzam pilnīgu dzīvokļa īpašnieka tiesību un pienākumu apskatu

A. ŠEVČENKO

Tipveida daudzdzīvokļu mājās ūdensvada un kanalizācijas cauruļvadu stāvoklis turpina pasliktināties, jo cauruļu kalpošanas laiks jau sen ir beidzies. Daudzās mājās nebeidzamo avāriju nogurdinātie dzīvokļu īpašnieki beidzot izlemj par pilnīgu komunikāciju nomaiņu. Kā rīkoties, ja mājā ir īpašnieks, kurš principa pēc nolemj meistarus pie sevis nelaist?

Kaimiņš iespītējās

Šāds stāsts atgadījies mūsu lasītājam Ludmilai viņas mājā Kurzemes prospektā Rīgā.

– Trīs gadus kopā ar enerģiskiem kaimiņiem organizējām stāvvadu nomaiņu mūsu mājā. Beidzot bija notikušas visas kopsapulces, savākti visi dokumenti, noslēgti līgumi. Tad izrādījās, ka 12. dzīvokļa īpašnieks atsakās nomainīt caurules. Viņš vienkārši neatver durvis ne mums, ne apsaimniekotāja nolīgta uzņēmuma darbiniekiem.

Kā par nelaimi, tieši 12. dzīvoklī beidzamā mēneša laikā notikušas jau divas avārijas, kuru dēļ salieti stāvu zemāk esošie dzīvokļi.

– Ja mums neizdosies iekļūt šajā dzīvoklī, tad cauruļu nomaiņa pārējā mājā daudzējādā ziņā zaudēs jēgu, – satraucas Ludmila. – Galu galā ūdens no caurules plūsuma vietā turpinās sūkties un applūdinās kaimiņus, kas ne pie kā nav vainīgi.

Mūsu lasītāja jautā, kā ietekmēt stūrgalvīgo dzīvokļa īpašnieku.

Meistaru ielaist tomēr nāksies

Jautājumu uzdevām SIA *Ūdens Rīgai* valdes loceklim Robertam Švānbergam, jo viņa

vadītais uzņēmums veic daudzdzīvokļu māju inženiersistēmu tehnisko apkopi, avārijas remontdarbus un plānveida iekšējo komunikāciju nomaiņu, tādēļ ir uzkrājis lielu praktisko pieredzi šajos jautājumos.

lemesli, kādēļ cilvēki nevēlas ielaist meistarus un nodrošināt piekļuvi stāvvadiem, ir vairāki. Roberts Švānbergs atzīst:

– Visbiežāk tādēļ, ka īpašnieks pirms dažiem gadiem uztaisījis kapitālo remontu un pat nomainījis visus ūdens un kanalizācijas stāvvadus dzīvoklī. Pie viņa viss ir skaisti, caurules nomainītas pareizi, izvēlēts labas kvalitātes materiāls, diametri ir pareizi.

– Vai šāda dzīvokļa īpašnieks var atteikt meistariem ierasties savā dzīvoklī kopējo cauruļu nomaiņas laikā?

– Nē, viņam tas nav atļauts, jo, remontējot tikai vienu dzīvokli, meistari nekad nenomaina cauruļu posmus starp stāviem. Lai nomainītu caurules atbilstoši visiem noteikumiem, meistariem jāiek izremontētajā dzīvoklī, jāatver šahta, kas varbūt ir aizsūta ar skaistām un dārgām flīzēm, un jāizjauc daļa griestu starp stāviem. Tikai tādā veidā iespējams savienot caurules.

– Nesen veiktie remontdarbi atsevišķā dzīvoklī izrādās veltīgi?

– Drīzāk, daļēji velti, turklāt šādu dzīvokļu īpašnieki nereti uzskata, ka varēs nomainīt

caurules griestos, neskarot viņu īpašumu, taču tas neizdodas.

Arī skapīši jāizjauc

– Otrs iemesls, kāpēc amatniekiem durvis netiek atvērtas, ir bailes par dārgo remontu vai mēbelēm, – turpina eksperts. – Sevišķi raksturīgi tas ir, piemēram, 103. sērijas māju dzīvokļos. Šajās mājās stāvvadu šahta atrodas aiz sienas, kur cilvēkiem parasti ir virtuves skapīši un darba virsmas. Iedomājieties, cilvēks nesen pasūtījis virtuvi par pieciem vai pat 10 tūkstošiem eiro, un tagad izrādās, ka viss ir jāizjauc, lai nomainītu caurules.

– Vai ir kādi risinājumi, kā iepriekš nodrošināties pret problēmām ar mēbeļu vai griestu izjaukšanu?

– Ir. Dzīvokļa īpašniekam ir jānodrošina stāvvadu šahtai universāla noņemama siena. Piemēram, daži cilvēki šahtas priekšā uzstāda priekšējo vairogu uz magnētiem vai engītēm, tomēr pārsvarā cilvēki par turpmāko stāvvadu ekspluatāciju nedomā, kapitāli tos aizbūvē un tādēļ negrib mūs ielaist dzīvokļos. Galvenais jautājums, ko dzirdam: „Kurš atjaunos manu remontu?” Atbildam, ka remonts būs jāveic pašiem. Likums noteic, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums nodrošināt piekļuvi mājas kopējām komunikācijām tehniskās apkalpošanas veikšanai, pat ja šīs komunikācijas nomainītas pašu spēkiem.

Ahileja papēdis

– Vai gadās, ka meistarus nēlaiž dzīvoklī aiz vienkāršas spītības?

– Visdrīzāk vieglprātīgas attieksmes dēļ. Piemēram, cauruļu nomaiņu mūsu darbinieki veic darbdienās, tāpēc dzīvokļa īpašniekam vai īrniekam remonta dienā darbvietā jāpaņem brīvdiena. Gadās, ka kāds saka: „Man ir darbs, nevaru paņemt brīvdienu, lai ielaistu meistarus dzīvoklī.”

– Ko darīt šādā situācijā?

– Visbiežāk šos gadījumus risinām ar apsaimniekotāja un kaimiņu palīdzību. Jā, šādu cilvēku var ietekmēt arī kaimiņi, jo arī viņi nevēlas avārijas situācijas mājā. Mainot caurules, tehniski varam apiet dzīvokli, kurā netiekam ielaisti, taču šajā gadījumā tas kļūst par visas mājas *Ahileja papēdi*. Galu galā tur ir palikuši vecie komunikāciju posmi, kas jebkurā brīdī var plīst.

– Pieņemsim, ka īpašnieks neņem vērā nevienu pārliecināšanu vai paskaidrojumu. Kādas ir viņa uzvedības juridiskās sekas?

– Ja cilvēks nekādi nav pierunājams cauruļu nomaiņai, mēs noformējam aktu par to, ka konkrētā dzīvokļa īpašnieks neievēro normatīvajos aktos noteikto un nenodrošina piekļuvi mājas koplietošanas komunikācijām, un dodam viņam aktu parakstīt. Gadās, ka šāda persona atsakās parakstīt pat aktu, bet tā nav nekāda bēda – viņa vietā to paraksta mājas pārvaldnieks, mājas pilnvarota persona un/vai kaimiņi. Turpmāk, ja šajā dzīvoklī notiks avārija, kā rezultātā tiks applūdināti citi dzīvokļi, cietušie īpašnieki varēs vērsties savā apdrošināšanas kompānijā pēc remonta atlīdzības. Pēc tam apdrošināšanas kompānija

ar regresa prasību vērsīsies pie mājas apsaimniekotāja, lai atgūtu apdrošināšanas atlīdzību, bet mājas apsaimniekotājs tai izsniegs aktu, kurš apstiprinās, ka avārijas vaininieks atteicies no remonta. Šajā gadījumā apdrošinātājs atlīdzību iekasēs no spītnieka.

Kurš atver komunikāciju šahtu?

– Šajā pavasarī komunikāciju nomaiņa paredzēta desmitiem daudzdzīvokļu māju. Iedzīvotāji jautā, kam ir pienākums demontēt komunikāciju šahtu vairogus un starpsienas, aiz kurām atrodas caurules?

– Ja šahta ir slēgta ar vairogu, kas tika paredzēts mājas uzbūvēšanas laikā, un to var atvērt vai noskrūvēt, mēs to darām. Ja remonta laikā šahta aizbūvēta ar rīgpīša sienu, flīzēm vai mēbelēm, tad dzīvokļa īpašniekam ir pienākums to visu demontēt. Protams, atsevišķos gadījumos, ja dzīvoklī dzīvo ļoti padzīvojuši seniori, kuriem ir problēma atrast palīgus, cenšamies būt pretimnākoši un palīdzēt demontēt aizbūvētas komunikācijas.

– Kādā stāvoklī būs griesti pēc cauruļu nomaiņas?

– Lai tiktu cauri pārsegumiem, mums jālieto atskaldāmie āmuri. Tas ir skaļš un putekļains darbs. Kad caurules nomainītas, mēs šos pārseguma posmus no jauna aizbetonējam. Pēc tam katrs īpašnieks kosmētisko remontu pabeidz.

Noderīga informācija

Ja izlemjat nomainīt guļvadus vai ūdensvada un kanalizācijas stāvvadus, droši sazinieties ar mums, lai veiktu savas mājas inženiertīklu apsekošanu. SIA *Ūdens Rīgai* speciālists ieradīsies, lai novērtētu mājas cauruļvadus, sniegtu ieteikumus par nomaiņas nepieciešamību un darbu veikšanas kārtību un mājas pārstāvim sagatavotu izmaksu tāmi. Pēc tam šīs mājas dzīvokļa īpašnieki par nepieciešamo darbu veikšanu varēs nobalsot kopsapulcē vai rakstiskā aptaujā. Kad mājā būs pieņemts kopējais lēmums, iedzīvotāju pārstāvim jāvērsas pie sava apsaimniekotāja ar lūgumu slēgt līgumu par komunikāciju nomaiņu ar mūsu uzņēmumu.

Atgādinām, ka SIA *Ūdens Rīgai* speciālista izsaukums un izmaksu tāmes izveidošana ir bezmaksas pakalpojums.

Pēc daudzu klientu pieprasījuma SIA *Ūdens Rīgai* piedāvā remontdarbus bezprocentu nomaksā līdz sešiem mēnešiem.

Uzņēmums *Ūdens Rīgai* darbojas arī kā avārijas dienests un sniedz plašu pakalpojumu klāstu, to starpā kanalizācijas cauruļvadu skalošanu, aizsprostojumu likvidēšanu iekšējos un ārējos kanalizācijas tīklos, izmantojot augstspiediena iekārtu, profilaktisko notekūdeņu sistēmu skalošanu un kanalizācijas cauruļu video apsekošanu.

Plašāku informāciju par ūdensvada un kanalizācijas cauruļu nomaiņu var iegūt uzņēmumā, sazinoties ar speciālistiem pa e-pastu udensrigai@udensrigai.lv vai pa tālruni **25413007**. Informācija atrodama arī uzņēmuma mājaslapā udensrigai.lv. **K**